

magyar Demokrata

VÁLSÁGKEZELÉS TÍZ ÉVE ÉS MOST

A BALLIBERÁLISOK KAPITULÁLTAK,
A NEMZETI KORMÁNY KÜZD A VÁLSÁG ELLEN

SOROS A FORINTOT TÁMADJA

A SPEKULÁNS TEREPE: ZAVAROS IDŐK
ZAVAROS JÁTSZMAI

ÉLETBÁTORSÁGUNK PRÓBATÉTELE

BAGDY EMŐKE A JÁRVÁNY UTÁN RÁNK VÁRO
KIHÍVÁSOKRÓL

PARRAGH

LÁSZLÓ:

A jelenlegi
helyzetben
nem tehetünk
mást, mint hogy
alkalmazkodunk

**Megerősödve
kerülünk ki
a küzdelemből**

AZ EMBERNEK MOST MEG KELL ÉLNI A VÉDTELENSÉGÉT

Figyelnek bennünket a csillagok!

Még közel sem járunk a járvány végén, de biztosnak tűnik, hogy az apró vírus sokat változtat majd a világon, lehet, hogy teljesen meg is változtatja. Másként él majd az ember, mint eddig? Átfogalmazódnak a civilizációról, a természetről és a fenn valóról alkotott álláspontjaink? Csejtei Dezső filozófiatörténészt, intézetvezetőt, a szegedi egyetem professzorát kérdeztük.

SZÖVEG SINKOVICS FERENC

– Sokak szerint a koronavírus-járvány első áldozata, ha úgy tetszik, első halottja a modern liberalizmus...

– Valóban nem pusztán egy járványról van szó, hanem egyes eszmék, eszmerendszerek pusztulásáról is. A vírus megjelenése nem a véletlen műve, és nem is csak az emberi gondatlanság az oka annak, hogy egyelőre képtelenség kordában tartani. Komplex válságról van szó, amelynek a járvány csak egyik eleme. E komplex válság része a megdöbbentő demográfiai egyensúlytalanságok fellépte is, hiszen az egyik kontinens, némi túlzással élve, a kihalás szélére került, a másikon pedig döbbenetes népességrobbanás tapasztalható. De a rendszer alkotóeleme a globális népvándorlás, az aggasztó klímaváltozás is, és így tovább. Közös gyökérből táplálkozik mindez. Kialakulásában alapvető szerepet játszott és játszik is a liberális életfelfogás. Csakhogy túlpörgött, és ezért most meg is rendült ez a rendszer.

– Mi ez a közös gyökér?

– Metaforával kifejezve az emberi lét vészjelzéseit halljuk, tapasztaljuk. Figyelmeztetést, hogy rossz úton járunk. Látlelet is, amely azt mutatja, hogy napjaink emberisége nem más, mint a Föld, illetve a természet nyersanyagainak, erőforrásainak korlátlan kiaknázására alakult globális részvénytársaság. Ebben vannak fő részvényesek, például a globális nagytőke csoportjai, a pénzügyi centrumok vagy például a nemzetközi fegyver- és katonai lobbiz vezető köréi és a politikusok, akik

kiszolgálják őket, valamint a mindennek hangulati aláfestést adó média. És vannak a kisérvényesek, idesorolva saját magunkat is, akik kénytelen-kelletlen részt vesznek ebben a kirablási folyamatban.

– Úgy tűnik, a járvánnyal megdőlt az új világrend, a globalista világuralom magas szinten megalkotott, lassan válóvá váló koncepciója is, benne a globalista munkamegosztással, a termelési helyezés jelenségével is. Arról nem is beszélve, hogy a járvány terjedését a korlátlan utazási lehetőségek, a globális árucserre gyorsították fel...

– Valószínű, hogy a profitmaximalizálás korszaka megrendül, és ezzel véget ér sok minden, ami erre épül. Az olyan alrendszerek már most rendkívül súlyos válságban vannak, mint például a globálissá vált szórakoztatóipar és a glóbuszt átfogó idegenforgalom. Vegyük észre, hogy az emberiség jó része hedonista módon fogyasztotta a szórakoztatóipar, de a turizmus termékeit is, más úgynevezett civilizációs javakkal együtt. Az emberben mindez a szabadság hamis érzését keltette, amiből még többet és többet akar, látszik ez abból is, hogy most sokan felrúgnák a járvány okán rájuk kényszerített legelemibb szabályokat is.

– A járvány egyelőre komoly ellenség. Van akkora ereje, hogy egyfajta tudatváltást erőszakoljon ki az emberiségből?

– É téren pesszimista vagyok. Az ember, aki egyébként már évtizedek óta teljes magába vetett bizalommal élt, most hirtelen megjéjdt, mert meg kell élnie a védtelenségét. Ez oda vezet, hogy felébrednek benne ősi reflexei, mindenekelőtt

azok a spirituális kapcsolatok, amelyek a természethez és a fenn való világhoz kötik. Ugyanakkor arra is képes, hogy bizonyos időn belül felfedezze a vírus elleni védekezés vakcináját, ez pedig megtartja régi önteltségében, mindenhatóságának hitében. Ez a jelenség filozófiai oldala, ahol az a kérdés, hogy a fentalált vakcinával együtt képes-e a modern ember megérteni a természet figyelmeztetését.

– Ön hisz a nemzeti karakterek létében? Mert érzékelhető, hogy másként és másként reagálnak a különféle népek és kultúrák a járványra.

– Hogyne hinnék. Nézzük meg, Kína és Dél-Korea viszonylag hamar leküzdötte a járványt, ami annak a fegyelemnek is köszönhető, amelyben évszázadokon, ha nem évezredek át tartották ezeket a népeket a vezetőik. A másik póluson viszont ott vannak a szinte az utcán, a piazzán, a kávézók, a presszók teraszain élő, hangos rokon lakomákat kedvelő olaszok és spanyolok... Elképzelhetetlen, hogy heteken, sőt, netán hónapokon át a lakásukban maradjanak. Nem is maradtak, és sajnos most az összeomlás szélén állnak.

– Csak ilyen karakterisztikai felosztás lehetséges? A hangsúlyozottan figyelmeztet nemetek fiatal generációja például negyven-ötven fős karanténbulikat tart, vagy fiesztahangulatban sörözget a köztereken, a rendőröknek kell szétzavarniuk őket...

– Ezt a korosztályt csak a jogaira nevelte a globalizmus, tudatosan elhagyva a kötelességek ügyét. Az életet nagy élvezetfolyamnak tekintő bulicivilizációról van szó. A spanyol filozófus, José Orte-

ga y Gasset híres művében, A tömegek lázadásában írt az önelégült ficsúr alakjáról mint kialakult embertípusról az 1930-as években. A mai buligenerációt hatalomszerzési kísérleteire nevelte ki a globalizmus, nagy reményeket fűzve a nemzedékek szembeállításához.

– A legvadabb zöldmozgalmak, melyekben ott virítanak a modern ficsúrok, igazságtevő vírusról beszélnek. Mert a járvány szerrintük pont azt a „boomer” generációt tizedeli, vagyis azokat a mai hatvanas-hetveneseket viszi el főként, akik a háború utáni konjunktúrát kihasználva és a természetet kizsarolva hozták létre kellemes fogyasztói kultúrájukat...

– Ez egy kiirtási program helyeslése tulajdonképpen, ahhoz hasonlít, ami korábban a totális diktatúrákat, például a bolsevizmust, náciizmust jellemezte. Szinte már közhely, hogy a liberalizmus bizonyos válfajai milyen arcpirító módon nyúlnak vissza a kommunizmus eszméihez Nyugaton.

– Olaszországban már felvetődött, hogy mi lenne, ha az egészségügyi rendszer lemondana a nyolcvanas, illetve nyolcvanon felüli betegekről. Ez technikai jellegű dráma, vagy a liberalizmus egyik fontos tételéről, a dehumanizációról, magyarán az életellenességről van szó?

– Én rendszerkrisziseknek, tragikus kényszerhelyzetnek tartom. Erős hullámban támadt rá az olaszokra a járvány, és hasonló a helyzet a spanyoloknál is. Borzalmas dolog, a magyarok tanultak belőle, mert egy hosszabb, de alacsonyabb fejlődési pályán akarják tartani a betegség terjedését, így talpon maradhat a védekezési rendszer.

– Meddig élt az ember harmóniában a természettel?

– Számos gondolkodó különböző időpontokat ad meg. Szerintem az ókorban és még a középkorban is a termelés célja az ember volt. A modernitással viszont ez megfordult, az ember célja a termelés, ezáltal pedig a profitszerzés lett. Miatta fel kellett korbácsolnia a fogyasztást, ehhez pedig szükség volt az emberi szük-

Katona Vanda

ségelek felkorbácsolására is. A folyamat a XVI. századtól erősödött fel, az ipari, majd a rá következő technikai, technológiai forradalmak pedig újabb és újabb lendületet adtak neki. Az ókorban és a középkorban megvolt az a morális és vallási szabályrendszer, amely korlátozta a féltelen haszonszerzést. Természetesen a reneszánsz előtt is ismerte az ember a haszon fogalmát, de nem az volt az elsődleges. Hanem az élet fenntartása.

– Hogy kellene élnie az emberiségnek? Az már látható, hogy a konstruktivista eszmék, például a kommunizmus, náciizmus, liberalizmus óriási válságokhoz vezettek és vezetnek.

– Én három dologra gondolok hamarjában. Az első a fogyasztás mérséklése és a fogyasztói mentalitás megszelídítése. Ne legyünk aszkéták, fogyassunk, de csak szükség szerint. A másik a lokalitás védelme, ez a nemzet, a régió, a szűkebb pátria, a helyi árucikkek fontosságát, megbecsülését jelenti. A harmadik pedig az alázat és a tisztelet a természettel szemben. Mert nemcsak mi nézzük a csillagokat, de

a csillagok is néznek bennünket!

– Spengler, akivel ön sokat foglalkozik, megjósolta a Nyugat alkonyát. Részbe már ennek az alkonyatnak az, hogy megsemmisült a Nyugat immunrendszere? Hisz nemcsak a migránsválság idején, de most sem remekel a Lajtán túli világ...

– Spengler azt mondta, hogy a kultúrák élő organizmusok, amelyeknek van fiatal, fölfelé ívelő korszakuk, van tevékeny felnőttkoruk, és van hanyatló öregségük. Egy tanulmány szerzője azt írta, a hanyatlás jeleire utalva, hogy a Nyugat már nem parancsol, hanem tárgyal. Azaz elvesztette százötven évvel ezelőtt még fennálló, tiszteletet követelő erejét. Látja az európai közvélemény, hogy más megoldásokra és más hozzáállásra lenne szükség, mint ami most a politikai elitet jellemzi, de az egyszerű ember nem tud kellő erővel beavatkozni az események menetébe, a krízisek pedig egyre nagyobb hullámokat vetnek, egyre nagyobb zavarokat okoznak.

– A járvány kapcsán komoly filozófiai probléma vetődött fel idehaza. Az ellenzék azért sem szavazta meg a rendkívüli kormányintézkedések meghosszabbításáról szóló törvényt, mert szerinte a szabadság, a demokrácia, a jogállamiság fogalmai elsőbbséget élveznek az étellel szemben. Hogy látja ezt a filozófus?

– Álságos dolog most hangzatos jogelvekre és politikai kérdésekre hivatkozni, amikor, kis túlzással élve, a fizikai létünkről van szó. A kivételes helyzet fenntartásával nem csorbulnak az említett értékek, de persze lesz, amelyik átmenetileg háttérbe kerül. Szükséges kormányzati lépésekről és az irányítás időleges központosításáról van szó, amit a valós történések kényszerítenek ki. Egyébként óriási öngólt lőtt az ellenzék. A felmérésekből kiderül, hogy a megkérdezettek 94 százaléka egyetért a kormányzati intézkedésekkel. Ebben benne vannak az ellenzéki szavazók is. Felmérte egyáltalán a DK, az LMP és a többi akadémikusodó párt, hogy milyen elképesztően távol kerültek saját választóitól? ■